

SLOVENE

Štev. 168.

POLITIČEN LIST ZA SLOVENSKI NAROD. Leto XXXII.

Uredništvo je v Kopitarjevih ulicah št. 2.

(vredn. brez dvorišča nad tiskarno).

Z urednikom je mogoče govoriti le od 1.—12. ure dopoldne.

Rokopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne sprejemajo.

Uredniškega telefona št. 74.

V Ljubljani, v torek, 26. julija 1904.

Izhaja vsak dan, izvenredni nedelje in praznike, ob polu 6. uri popoldne. — Velja po pošti prejeman: za celo leto 26 K, za polovico leta 13 K, za četrt leta 6.50 K, za 1 mesec 2 K 20 h. V upravnistvu prejeman: za celo leto 20 K, za pol leta 10 K, za četrt leta 5 K, za 1 mesec 1 K 70 h.

Za pošiljanje v Ljubljani na dom je dostavnine 20 h. — Plačuje se vnaprej.

Upravišтво je v Kopitarjevih ulicah št. 2.

Vsprejema naročnino, inserate in reklamacije. — Inserati se računajo enostopna petstvarstva (dolžina 72 milimetra) za enkrat 13 h, za dvakrat 11 h, za trikrat 9 h, za več kot trikrat 8 h.

V reklamnih noticah stane enostopna garmondveta 26 h. — Pri večkratnem objavljenju primeren popust. Upravišškega telefona št. 188.

Trgovinska pogodba z Nemčijo.

Že mesec dni je, ko je bilo v Berlinu končano »prvo branje« avstrijsko nemške trgovinske pogodbe. O uspehu teh obravnav molče avstrijski in nemški uradniki. Ker pa bi bili vladni časopisi gotovo že naznanili širši javnosti, ko bi bila pogajanja uspeša, zato smemo sklepati, da stvar ni šla in ne pojde gladko. Navada pa je pri takih pogajanjih, da zastopniki posameznih držav najprvo označijo svoja stališča ter iz obravnav izključijo one točke, glede katerih ni načelnih nasprotij. Tako omeje obseg vprašanj, ki pridejo na vrsto v »drugem branju«, ter dobe jasnejši pregled obširne stvarine in medsebojnih koncesij.

Brez dvoma so tako postopali tudi v Berlinu. Iz trgovinskih pogajanj med Avstrijo in Nemčijo l. 1891. pa je znano, da so bili pri obravnavah najtrši oreh: carine na žito, les in živino ter dogovor glede živinske kuge. In ta vprašanja delajo tudi sedaj največje ovire in težave, kakor moremo sklepati iz kratkih poročil.

V prvi vrsti pride za našo državo v poštev ugodna carina na živino. L. 1897. se je iz naše države izvozilo v Nemčijo živine za 29.700.000 mark. — Ta izvoz je od leta do leta naraščal in lanske leto se je iz naše države izvozilo v Nemčijo živine skoraj za 95 milijonov mark. Nemška vlada pa je izredno zvišala carino na uvoz živine in nemški državni zbor je že odobril avtonomni carinski tarif, tako da ima nemška vlada več ali manj vezane roke. Nemška carina na živino je prohibitivna, ker določa 18 mark za govejo živino pro dvojni stot žive teže. Na ta način bi nemška vlada malone zaprla svoje meje avstro-ogrski živini, kar bi bil prehud, smrtonosen udarec za našo živinorejo.

Posebne težave dela nov dogovor glede živinske kuge. Nemški organi so namreč ob vsaki priliki, kedar je nemška vlada hotela

ustreči svojim živinorejem, izvčali kje v Avstriji ali na Ogrskem živinsko kugo ter prepovedali izvoz naše živine. Taka prepoved pa je večkrat še veljala, ko je bila že davno kuga zatrta. Zato naši zastopniki zahtevajo, naj se dotični dogovor iz leta 1891. predru-gači, zboljša, jasneje in ugodneje tolmači. — Toda nemška vlada je baje neizprosna z ozirom na močno sgrarsko stranko v državnem zboru.

Za žito je nemška vlada določila minimalno carino, ki je v pogodbi noče znižati. Za Avstrijo pride v poštev posebno carina na ječmen in slad, ker drugih žitnih vrst se le malo izvozi v Nemčijo. Nemčija pa sedaj zahteva od ječmena 4 marke carine in od slada 10.25 brez razlike kakovosti. Nemčija potrebuje mnogo ječmena boljše vrste za pivovarne in ga razmerno največ dobiva ravno iz naše države, osobito s Češkega in Moravskega. Carino 4 mark od ječmena boljše vrste bi naši poljedelci še prenašali, ker nemške pivovarne so navezane na naš ječmen in bi nosile tudi višjo carino. A da nemška vlada zahteva enako carino tudi od slabjšega, za polovico cenejšega ječmena, to je vendar preveč, da, krivično, ako pomislimo, da Nemčija na leto izvozi v našo državo za več nego 600 milijonov raznega blaga.

Tretja važna točka je carina na les. Lesna trgovina je v Avstriji jako razvita, morda celo preveč z ozirom na potrebne gozde. Značilno pa je, kako je Nemčija že sedaj s svojimi lesnimi tarifi zatirala naše žage. Nemčija uvaža mnogo lesa, posebno iz Avstrije. Toda svojo carino in lesne tarife je tako uravnala, da od nas uvaža neobdelan les, ki ga obrežejo nemške žage ob meji, in ga mnogo neobdelanega izvaža zopet nazaj. Na ta način torej Nemčija izrablja naše gozde ter podpira svoje žage. Zato so naši zastopniki tudi v tem vprašanju zahtevali ugodnejše pogoje, toda brez uspeha, ker Nemčija hoče tudi pri lesu imeti še vedje koncesije.

Ako pa hoče Nemčija vedno večje koncesije brez vsakih protikoncesij, potem je

pogodba skoraj nemogoča. Naša vlada more skrbeti in nemška nam nasproti priznati, da se trgovinske pogodbe ne sklepajo samo zaradi politične zveze, marveč v prvi vrsti iz gospodarskih razlogov. Ako so avstrijske meje odprte nemški industriji, kar gotovo ni na korist domačim izdelkom te vrste, potem naša vlada ne more in ne sme našega poljedelstva izročiti Nemčiji na milost in nemilost.

Rusko-japonska vojska.

Med Rusijo in Angleško.

London, 24. julija. Reuterjev dopisovalni urad poroča o zaplenjenju angleškega parnika »Ardove« po parniku »Smolensk« sledeče: »Smolensk« je ustrelil trikrat »na slep«. Ko pa se parnik »Ardova« ni nato ustavil, oddal je »Smolensk« dva ostrata strela ter z obema zadel. Nato so Rusi parnik zaplenili in prepeljali njegovo moštvo na »Smolensk«.

Suec, 25. julija. Angleški parnik »Ardova« je došel sem z rusko zastavo in moštvo. Angleška križarica »Venus« se je zadržala poleg zaplenjene ladje.

Port Said, 24. julija. Angleška oklopnica »Albemarle« je priplula sem ter odpluje jutri v zueški prekop.

London, 24. julija. Reuterjev dopisovalni urad poroča iz Peterburga: Od Rusov zaplenjeni angleški parnik »Malacco« vspremeta v Alžiru angleški in ruski konzul. Ko enkrat doženejo, da so vojne potrebnosti namenjene za angleško vlado v Honkonu, jo izroči ruski konzul angleškemu.

London, 25. julija. Reuterjev urad poroča iz Tokia, da je vladivostsko brodogradništvo potopilo pri Idzu angleški parnik »Knight«, ki je plul iz New Yorka v Jokohamo. Moštvo potopljenega parnika je na parniku »Tsinan« danes došlo v Jokohamo. Evropske potnikeso Rusi pridržali. Tu računajo s tem, da bo Angleška raditega nastopila proti Rusiji.

Tokio, 25. julija. Angleški parnik »Činan« je došel danes sem iz Jokohame. Na krovu je imel moštvo parnika »Knight«, ki je imel pluti iz New Yorka proti Liver-

poolu. Moštvo trdi, da je rusko vladivostsko brodogradništvo v nedeljo parnik napadlo in potopilo.

London, 25. julija. Iz Port Saida poročajo: Angleško brodogradništvo premoči in čaka povelj. Poročila o novih zaplenbah angleških ladij so povzročila na Angleškem veliko razburjenja.

* * *

Velevažno brzjavno poročilo, da so Rusi potopili angleški parnik »Knight«, smo prejeli včeraj zvečer ter takoj na posebnih listih javili po Ljubljani. Nobenega dvoma ni, da Angleži vozijo Japoncem vojne potrebščine in Rusi so se gotovo o tem tudi prepričali, predno so parnik potopili, a lokavim Angležem bo težko dokazati, da so vojne potrebščine ravno za Japonce, ker imajo vzhodni Aziji mnogo svojih luk in pravijo, da vozijo le svoje potrebščine. Javno mnenje na Angleškem bo vsled potopa angleške ladje gotovo jako razburjeno in prisililo angleško vlado k odločnim korakom.

Nekateri so celo mnenja, da Angleška nalašč išče prilike in povoda, da bi mogla pomagati Japonci; pri tem pa ne pomisli, da koplje tudi sebi grob, ker zmagovita Japonska bo organizovala rumeno plemo in postala tudi za angleške aspiracije velika nevarnost. Rusija pa ji lahko marsikje na suhem napravi neprijetnosti. Ako bo Angleška resno skušala nastopiti proti Rusiji, tedaj pride vrsta na Francijo, da pomaga od dveh strani napadeni Rusiji.

Upati je, da se ves razpor med Angleško in Rusijo poravnava mirnim potom, kajti Anglija dobro ve, da bi utegnili zavreti tudi v njenih kolonijah in da Tibetanci komaj čakajo, da bi Anglija imela drugod posla.

Nemški parnik »Scandia« izpuščen.

Berlin, 24. julija. Wolfjev dopisovalni urad poroča iz Peterburga: Na protest Nemčije proti zaplenjenju »Skandie« je izjavila ruska vlada, da je že oddala povelje, naj »Skandio« izpuste.

Port Said, 24. julija. Rusi so izpustili danes parnik »Skandio«. Rusko moštvo je izstopilo na suho ter odpotuje s prihodnjim parnikom v Odese.

Berlin, 25. jul. Generalni ravnatelj Ballin je predložil državnemu tajniku zunanjih zadev imenik predmetov na parniku »Skandia« ter dokazal, da je vozil male zaloge

— svoje vojake počasi, topo in trudno se vračati v bivališča, dočim so v daljavi na gorah še vedno grmeli topovi Zucarrage, katerih dim smo videli mi iz doline po gorah, je stisnil pesti in vzkliknil z očmi, od srda se bliskajočimi: »O, ta Zucarraga! Ta prokleti Zucarraga! Svoje življenje bi dal za njegovo in premoženje temu, ki ga usmrti!«

Divjal je od srda, ko je moral gledati, kako so se topili njegovi polki v goratih prelazih, kakor sneg pred solncem. Zdelo se mu je, kakor bi bili ti hrabri ljudje, ki so po potih ležali, njegovi lastni otroci, ki jih je izgubljal in ki so jih morili... In kdo je to delal? Zucarraga, Zucarragovi Baski, Karlisti!

Se ni izgovoril stari Garrido, ko se je postavil v sredi trga, napolnjenega z vojniki, na katerega je že legal mrak, pred generalom velik, lep mladenič, ki je rekel s trdnim pogledom nanj:

»Bi mi dali, kar zahtevam, če Zucarrago usmrtim?«

»Kdo si?« je vprašal Garrido.

LISTEK.

Cigareta.

Francoski spisal Jules Claretie.

Bilo je za čas zadnje karlistovske vojne, da, gospod. Cela dežela Baskov, vse je dišalo po krvi in smodniku in sicer veliko, ve liko mesecev. Gotovo ste videli očrnele in porušene zidove. Da? To so bile pristave, hiše, srečna bivališča, zdaj so podrtine, skoraj pckopaljšča. Taka je vojna!

Videti bi bili morali, kako so se bojevali! Na eni strani karlisti, na drugi vojaki madriške vlade. Koliko ranjencev in otrok je prišlo po teh potih, ki so se s strahom vpraševali, zakaj... zakaj? Ah, državljanska vojna je nekaj strašnega! In, kdo ve, če se ne začne zopet jutri? Saj so ljudje tako zaslepljeni.

Razumeli bode, da je začelo zopet vse vreti, ko se nam je nekega dne povedalo, da je kralj tu, da pride don Karlos, in so

hiteli zopet k pretendentu in mu pripravili armado. Tega pa niso storili samo zaradi tega, da bi nosili lepo obleko, da bi med trobentanjem skozi vasi korakali in poleg orožja, lepo v piramide postavljenega pojoč plesali z deklicami, ampak tudi da bi slišali krogelje žvižgati, kajti naši Baski so hrabri, žive zmerno in znajo umreti. Seveda pustijo žetev in sadno drevje, ki daje tem revežem živež, v nemar! Bojevali so se po cele dneve in sicer tri dolga leta. Ta čas so bila vsa pota zasedena od moč iste domovine, ki so hoteli drug drugega uničiti.

Povest o obleganju mesta Bilbao vam je izvestno znana. Karlisti so ga od vseh strani oklenili. Hoteli so mu priti na pomoč, toda karlisti so zasedli med Sv. Sebastijanom in Bilbaom prelaze, odbili vsak naskok in jih pognali nazaj. Vodja karlistov, ki jim je tam zapovedoval, se je imenoval Zucarraga. Bil je junak, nekdanji častnik, ki je poslal vladi v Madrid svoj meč z besedami: »Dajte ga komu drugemu, da ga proti meni suče; tega, ki ga bodem od sedaj sukal, sem dobil

od kralja.« Bil je šele trideset let star, lep, zastaven, ponosen mož. S svojega stališča v gorovju se ni dal pregnati, dasiravno so pošiljali najboljši in vsak dan sveže čete proti njemu. Kot pohabljenec smo videli vojake se vračati iz prask, častnike so nosili na krvavih nosilih in govorilo se je: »Glejte, tako se koljejo Spanci zaradi Spanije!«

Slava Zucarragova je rastla s porazi narodovih čet. Povsod so govorili: »Tomaž Zumalacarragni je zopet vstal!« Ta je bil, kakor veste, vojvoda v prejšnji karlistovski vojni.

General v mestu Hernani, ki je pošiljal svoje vojake proti prelazom, katere je branil Zucarraga, je bil ves iz sebe od srda. Za vsako ceno je hotel gorovje vzeti, ljudi z okroglimi kapami poteptati in pot v Bilbao oprostiti, toda brez uspeha. Vsak naskok se je končal s porazom in begom in izmučeni vojaki so prihajali vedno trudni nazaj, puščajoč mnogo mrtvecev za seboj.

Ko je gledal nekega večera general Garrido — kojega osivelo glavo je pokrivala kapa, preluknjana od marokanskih krogelj

vojnih potrebščin le za nemško in kitajsko vlado. Crta Hamburg-Amerika je brzojavno zapovedala poveljniku „Skandje“ v Port Saidu, naj s protestom zopet prevzame poveljstvo ter odpluje proti Vzhodni Aziji.

Rusi zopet zaplenili nemški parnik in potopili japonski jadernic.

Tokio, 25. julija. Tu se čuje, da so Rusi nemški parnik „Alahia“ z 30.000 vredami moke zaplenili in poslali v Vladivostok. Poveljnik parnika „Tsenau“ pri poveljuje, da je rusko vladivostsko brodovje prišlo po potopilo tudi dve japonski jadernici.

Važno posvetovanje v Peterburgu

London, 24. julija. (Reuterjev ur.) V Petrogradu se je vršilo danes posvetovanje pod predsedstvom velikega kneza Aleksija v navzočnosti velike kneza Aleksandra, grofa Lamsdorfa, kontreadmirala Avelana in več drugih dostojanstvenikov vojne mornarice. Na tem posvetovanju je bilo sklenjeno, da se ruski dobrovoljni eskadri odvzame dovoljenje, preiskovati in zaplenjati trgovske ladje, z ozirom na to, da se ohranijo prijateljski mednarodni odnosi.

Suec, 24. julija. Kakor trdijo, se pogaja tukajšnji ruski konzul z neko egiptovski družbo radi najema parnika, ki naj bi izročil ruskomu prostovoljnemu brodovju brzojavno povelje, naj takoj zapusti Rdeče morje.

* * *

Rusija se je torej ustrašila angleškega brodovja, ki bi lahko preprečilo dohod ostalim ruskim ladjem v vzhodno Azijo. Doselej so Japonci vkljub vojski imeli neovirane zveze z Ameriko in Angleško, od koder so dobivali vojne potrebščine. S prostovoljnimi ruskim brodovjem so Rusi, kakor je povedalo „Novoje Vremja“, hoteli to preprečiti. Kako pot si izbere sedaj Rusi, da preprečijo Japonski nadaljno dobavo streljiva in orožja iz Evrope in Amerike, menda sedaj sami ne vedo.

Ojačenje ruskega brodovja.

Hamburg, 24. julija. Brzi parniki „Marija Terezija“, „Columbia“, „Knez Barmark“, „Avgusta Viktorija“ in „Belgija“, ki jih je Rusija kupila na Nemškem, so po dovršenem armiranju zapustili pristanišče v Libavi ter so odpluli z nedoločnim ukazom.

Rusi zapustili Njučvan?

London, 25. julija. Iz Tientsina poroča Reuterjev urad, da so Rusi včeraj na Kuropatkinovo povelje pričeli zapuščati Njučvan.

Tientsin, 25. julija. Iz Njučvana brzojavljajo, da se je v nedeljo vršil pri Ta suitonu, 6 milj od Njučvana, boj, v katerem so bili Japonci zmagevalci. Rusi so izgubili 700 mož. Japonci se bližajo počasi Njučvanu, kjer vlada veliko razburjenje. Rusi so baje kolodvor v Njučvanu zažgali.

London, 25. julija. Pri Njučvanu so se dogodili važni vojaški dogodki. V soboto so slišali v Iakovu močno streljanje topov severno od Kajpina ter zvedeli, da se je bila severno od Hajčena bitka. Dan pozneje se je vršil ljut boj v bližini Dašičava. General Stackelberg je stopil Japoncem nasproti z 20 bataljoni pehote, eno topniško brigado in kozaški diviziji. V nedeljo zjutraj so slišali zopet močno streljanje topov in v Njučvanu so sodili, da se vrši boj med glavnima armadama. Griči 10 milj od Njučvana so bili

»Sin te okolice, Ivan Aratquil, človek, ki ne pozna strahu pred smrtjo, ki je pa pri-segel, bogat postati.«

General je meril mladeniča od pete do glave.

»Če si iz Huipuzcoe, zakaj nisi pri vojski don Karlosa?«

»Ker mi je vse na svetu vsejedno, razven neke deklice, ki jo ljubim.«

»Tvoja nevesta?«

»Ne, žalibog ni moja nevesta, ampak hči posestnika, ki je za mene prebogata. Jaz pa sem ubog in hočem si dobiti denarja, da jo vzamem.«

Ta Aratquil je bil dobro znan po okolici, in vedeli smo vsi za njegovo življenje, njegovo ljubezen do hčere starega Chegaraya, dobrega poljedelca iz Guipuzcoe, ki je imel štiri ali pet pristav tu okoli, in razven tega poljs, kjer so se lomile jablane pod težo jabolk. . .

Oče Chegaray je prebival med Hernanijem in trdnjavo Santa Barbara, ki ste jo videli na vašem potu od Sv. Sebastijana tu sem. Na svojo hčer Pepo, je bil stari ponosen, kakor Andaluzičanka na svoje drago

z dimom pokriti in njučvanski prebivalci so natančno slišali pokanje granat. Ob 11. uri dopoldne je postajalo streljanje vedno huje. Njučvanski prebivalci so raz hišnih streh opazovali boj. Videlo se je, kakor da bi Rusi zmagovali nad Japonci. Nekateri pa trdijo, da so zmagovali Japonci. Boj se je vršil baje pri Tasujtonu.

Trdnjava Port Artur.

Tokio, 25. julija. 40 japonskih ladij je v petek bombardiralo Port Artur.

Ranjeni general Rennenkampf popisuje Japonce.

Kozaški general Rennenkampf je dobil rano, ko je rekognosciral, spremljan od nekaterih vojakov okoli vasi Fandzjapudza. Ustavil se je na visokem prelazu, kjer je dobil novico, da se je ravnokar prikazal japonski bataljon, ki najbrže išče združitev z ostalo japonsko armado. Ko je ravno čital general poročilo, so se oglasili strelci okoli njega, in ena kroglica ga je zadela pod levo koleno. Prebila je kost, ne da bi jo razdrobila. Rana ni ravno težka, a nekaj tednov se mora zdraviti.

Dopisnik „Praviteljstvenega Vestnika“, ki ga je obiskal v bolnišnici, pravi, da Rennenkampf zaupa, da bo kmalu okreval. Nerač leži in bi najrajši vstal. Žalosten je le, če se spomni tovarišev častnikov, ki so padli okoli njega na bojnem polju.

Zanimiva je karakteristika, katero podaje general Rennenkampf o nasprotnikih. Japonski vojak je natančen, metoditen. Japonci je v tem prekosil še Nemca. Japonske utrdbे so narejene tako pravilno, snažno in čisto, kakor bi jih delali za šolske vaje, ter so izvrstno prilagajene krajevnim razmeram in dobro maskirane. Pod Ajnaminom je general videl obešeno veliko desko, na kateri je bil za moštvo načrtan zemljevid okolice z natančno označenimi strelnimi razdaljami. Okoli med seboj in s poljnimi baterijami so telefonsko zvezani. Poleg mrtvih Japoncev leže vedno celi kupi izstreljenih patron, znamenje, da silno pogosto streljajo. In res, oni dosegaajo svoje uspehe bolj s številom, kakor z dobroto streljav. Ker morajo nositi mnogo priprav seboj, se bolj težko gibljejo. V boju so silno previdni, tako, da bi jih človek skoraj imel za strahopetne. Kadar zasedejo kako mesto ali vas, po dnevi samo ogledujejo in pridejo noter vedno, pokriti od teme. Tudi zapuščajo vsak kraj ponoči in sicer če le mogoče zakrijejo sled. Oni gredo vun pri zapadnih vratih, potem gredo naokoli in se obrnejo na vzhod. To je sovražnik, ki je nevaren posebno zaradi svoje zvižaje, sicer pa ni posebno hraber.

Vjeti Rusi na Japonskem.

Kakor se poroča, je na Japonskem sedaj 540 vjetih Rusov. Od teh vjetnikov je 89 ranjenih. Poročnik Viljem Honvari, kateremu je šla kroglica skozi želodec, je že popolnoma ozdravel. Ako bi bila resnična razna poročila, bi moralo biti na Japonskem že več tisoč vjetih Rusov.

Japonsko delo v vojski.

Neki ruski list piše: Japonska ni le mobilizovala 300.000 mož svoje armade, ampak se poslužuje tudi raznih drugih pripomočkov. Oglejmo si natančno ta sredstva: 1. Organizacija zvitih in nevarnih ogleduhov. Ti so napravili Rusom že mnogo škode. 2. Vpozabljanje granat s strupenim plinom. 3. Streljanje na zastavo »Rdečega križa«. 4. Izorabljanje zastave »Rdečega križa« v zaščito vojnega zbirališča. 5. Organizirajo čunguske čete, pri katerih so tudi japonski častniki. 6. Streljanje v prvi vrsti na ruske častnike. 7. Preoblačjo se v korejsko obleko. 8. Razširjajo sive, s katerimi vzbujajo pri doma-

kamenje. Če je šla k večernicam ali na ples, tedaj je bil ves vesel. Na teh plesnih veselicah se sklepajo često zaroke, ne da bi se prej stariši vprašali; kmalu se izgubi pri smeihu in plesu srca in zveza za življenje je sklenjena.

Tedaj je bil v Lyoli, tam blizu, mladenič, lep, velik, ki se je smukal okoli lepih deklet, ki je imel sicer vse lastnosti, deklicam glave premotiti, toda nobene take, ki bi bila starišem ugajala. To je bil ravno oni Aratquil, ki je pripovedoval generalu Garrido o svojih častihlepnih naklepih. Vesel je bil in vedno za kakšno hudomušnost pripravljen; v igri z žogo je bil mojster, pri tem gibčen, močan, prepirljiv in drzen; pri borbah je kral biki, kakor borec z biki in je bil vedno pripravljen, glavo si razbiti. Hodil je ponosno, kakor kralj, izgledal, kakor plemenitaš, je bil vedno lepo obrit, imel močno postavo, toda roke nežne kakor ženska. Imel ni nobenega vinarja, živel je od danes do jutri, danes od dobička pri igri z žogo, jutri od stave z borci z biki, ki jo je dobil v letanju ali borbi z nožem.

Dalje prih.

činih nezaupanje do ruskega denarja. 9. Sšuvajo Turčijo, Kino in Mongolijo. 10. Poslužujejo se raznih vojnih zvižaj, s katerimi skušajo premotiti Ruse. 11. Poslužujejo se ruskih znamenj pri napadih na rusko brodovje. 12. Razširjajo razne proklamacije. 13. Nečloveško pobijajo ruske ranjence. 14. Poizkušajo vse svoje izgube zakriti pred svetom. Vsi ti pripomočki sicer koristijo Japoncem, toda kažejo neizprosno sovraštvo do Rusov, zlobnost in — slabost. Mogočen sovražnik je vedno ponosen ter se nikdar ne poslužuje nizkih sredstev.

Odlikovani Japonci.

Berolin, 25. julija. »Berl. Tagebl.« poroča iz Tokia: Generalni poročnik Nogi, voditelj tretje armade, Hasegava, poveljnik gardne divizije, Niši, poveljnik druge divizije in Kodama, podšef generalnega štaba, so imenovani radi svoje hrabrosti proti Rusom za generale.

Boj pri Dašičavu.

London, 25. julija. Dopisnik »Daily Maila« v Njučvanu popisuje o boju pri Dašičavu sledeče: Potem, ko se je bil general Oku polastil Cimbusilina, so prodirali Japonci v noči od 21. t. m. po stranskih potih proti Tapinšanu in Hiaopinšanu, dvema vasema severovzhodno od Dašičava, kjer so našli le malo odpora. V petek so postavili dve bateriji na pozicije nad vsemi dohodi. V soboto je napadla ena ruska divizija pod Kondratovičem Japonce v gorovju pri Dašičavu, ter streljala s topovi. Okoli poldne so dobili Rusi novih topov na pomoč, ki so streljali neprenehoma dve uri ter se na to umaknili v svoje pozicije. Rusom je došla iz Hajčena pomoč, na kar so ponovili napad na Japonce.

Bodočnost Mandžurije.

Pekiška vlada zelo premišluje, kaj naj stori, ako se Japonska polasti Mandžurije. Cesarica vdova je potrdila predlog generalnega guvernerja Čan Čituna. Ta hoče Mandžurijo popolnoma odpreti tuji trgovini. Vladoje tartarskih generalov se ne obnovi. V Fentieniu, Kirinu in Hajlunčianu nastavijo po enega guvernerja, kateri se bodo pokoravali v Nankinu stanujočemu generalnemu guvernerju. Za to službo ima vlada že izbranega nekega višjega mandarina, ki bo po vladnem mnenju kos tej težki nalogi. Ta je Cao Erysen, bivši guverner pokrajine Hunan, katerega so sedaj poklicali v Pekin, da se pripravlja na novo službo.

Japonska trgovina.

Tokio, 25. julija. Nekaj japonskih trgovcev je stvorilo družbo z 10 milijoni nov kapitala, s katerim nameravajo odpreti Korejo in Mandžurijo japonski trgovini. Japonski poslanik v Šulu, H. Yaši, je bil v soboto v avdijenci pri korejskem cesarju, kjer sta razpravljala radi odškodnine za poškodovano korejsko ozemlje.

Važni dogodki.

Pariz, 25. julija. Tu prevladuje mnenje, da se gode na bojišču pod Lja-ojanom in na cesti proti Mukdenu zelo važni dogodki. Vsa Kurokijeva armada prodira proti severovzhodu. Sem je došla vest, da je Kuropatkin radi japonskega ofenzivnega postopanja zapustil pozicije severno od Dašičava. Vendar ta vest do sedaj še ni potrjena.

Ogrski državni zbor.

Za proračunsko razpravo je v ogrski zbornici zelo malo zanimanja. Včeraj so morali precej časa čakati, predno je bila zbornica sklepna. Sele ob 11. dop. je bilo kakih 40 do 50 poslancev navzočih, da so mogli zborovati. V tretjem branju so odobrili povračilo 10 milijonov predujema avstrijsko ogrski družbi državnih železnic. Brez debate so odobrili postavke: najvišji računski dvor, upravno sodišče in ministrstvo predsedništva. Postavko o zahtevi honvedov iz l. 1848 so po pojasnilu grofa Tisze, da namerava predložiti zbornici vžanje penzij honvedom iz l. 1848, tudi odobrili. Pri postavki »ministrstvo a latere« izjavlja Ratkay, da Košutovci ne zaupajo sedanjemu ministru pri dvoru. Govornik spominja na cesarjevo lastnoročno pismo po armadnem povelju, katero je podpisal Khuen Hadervary, in graja podelitev plemstva in redov, kakor tudi imenovanja tajnih svetnikov na Ogrskem. Grof Khuen Hadervary izjavlja, da armadno povelje v Chlopih ni imelo državnopravnega pomena, kar je itak že svojedavno pojasnil dovolj. Kar se tiče odlikovanj, je dopisovanje pri ogrskem Stefanovem redu, mažarako, samo pravila so pisana v latinščini, ker izvirajo vže iz časa Marije Terezije. Ako se komu podeli Stefanov red, se ga obvesti v mažarskem jeziku, in zato je on mnenja, da ni nikak pregrešek, če se o avstrijskih odlikovanjih odlikovane obvešča v nemščini. Po stavko »ministrstvo pri dvoru« so nato odobrili, kakor tudi troške ministrstva za Hrvaško in Slavonijo. Zbornica prične nato podrobno razpravo o ministertvu za notranje zadeve. Poslanec Szalay in Kelemen kritikujeta pre-

dlugo. Grof Tisza zahteva, da naj poslanec Szalay dokaže ali pa prekliče svojo trditve, češ, da je vlada uvedla korupcijo. Nadalje predloži pogodbo s prekmorsko družbo Cunardovo. Poslanec Szalay končno izjavi, da je v naglici rabil izraz korupcija.

Berger o Avstriji.

Avstrijski državni poslanec Berger je čutil potrebo razlagati svoje modrosti na shodu v Stuttgartu. V uvodu svojega govora je rekel, da naj veljajo njegova izvajanja kot poročila s bojišča. Potrebno je pokazati rane na telesu nesrečne Avstrije. Nemško delo, nemška marljivost, nemška kultura in nemški običaji so ustanovili Avstrijo. Nemška kri in nemška zvestoba sta še vedno utrdila avstrijski prestol, kadar je bil v nevarnosti. Če Avstrija preneha biti nemška, preneha biti tudi Avstrija. Na račun Nemcev dobe desetletja razni narodi v Avstriji ugodnosti. Napačno je mnenje, da je v Avstriji bolna zbornica, ne, bolna je država. V narodnostnem oziru je nujno potreben nemški državni jezik. Moč klerikalizma raste in zato je bilo potrebno gibanje proč od Rima. — Druge nesreče menda na tem shodu ni bilo.

Tiszovi načrti.

Poslanec Nessi je te dni sklical nekaj svojih ožjih tovarišev, članov Košutove stranke, in jih obvestil, da je zagotovo izvedel, da namerava grof Tisza meseca oktobra razpustiti zbornico. Izgubil je vse upanje, da bi s sedanjo zbornico jeseni rešil nagodbo s Avstrijo. Pri novih volitvah namerava Tisza pustiti opoziciji kakih 80 glasov in obenem onemogočiti izvolitev takih opozicionalnih poslancev, ki so prijatelji obstrukcije. Z novo zbornico bode potem Tisza s Avstrijo sklenil pogodbo, katera bode v Avstriji uveljavljena s § 14. Poslanci so bili zelo presenečeni in bni so mnenja, da naj se proračunska debata vrši do septembra in prišli Tiszo, da predloži nov provisorij. Končno je pa prodrl mnenje, da trditve poslance Nessija ni verjetna in zato niso sklenili ničesar. Vsled tega bode tudi razprava o proračunu najbrže končana dne 10. avgusta.

Francoska in Vatikan.

Francoska vlada je vročila Vatikanu ofisielno svoj ultimatum. Kardinali so bili takoj sklicani na posvetovanje. Skoraj gotovo bode odpovedan konkordat. Svoječasno je državni tajnik Merry del Val hotel odstopiti, a papež ni sprejel demisije.

Angleži v Tibetu.

Angleški vojski zelo težijo v svojih pismih zaradi slabe oskrbe. Na dan dobe le nekaj suhe moke, s katero se morajo preživiti in prekoračiti na dan 15 do 16 milj. Pritožujejo se, da ne dobe potrebnih jedil, katerih ima angleška vojna uprava v izobilju spravljena v Indiji.

Italijansko vseučiliško vprašanje.

Lasti poročajo, da namerava vlada ustanoviti italijanske vzporednice na dunajskem vseučilišču. Drž. zbor bi skoraj gotovo odklonil vladno predlogo glede italijanskega vseučilišča v Roveredu in težkoče so tudi pri ustanovitvi italijanskih vzporednic na vseučilišču v Inomestu. V sedanjih razmerah pa niso ne v Trstu in tudi ne v Tridentu ugodna tla za laško vseučilišče. Na Dunaju je pa ustanovitev laških vzporednic lažja, ker ne pridejo v poštev razmere, ki drugod ovirajo ustanovitev laških vseučiliških vzporednic.

Poslovanje olomuške nadškofije.

Nemci se jeze, da je olomuški nadškof dr. Bauer zapovedal deško uradovanje ordinarijatu. Nadškof dr. Bauer sam rešuje vse nemške vloge nemško in deške deško. Skofijski list izhaja v obeh jezikih in so Nemci popolnoma neopravičeno napadli nadškofa.

Finančno stanje v Italiji.

Italijanska državna uprava že šesto leto izkazuje pri proračunu prebitke. Za minulo upravno leto znaša prebitek 25 milijonov lir. Finančni minister je izjavil, da bode proračun za bodoče leto ugodnejši.

Novi finski guverner.

Knez Obolensky je izjavil, da ne vsprejme mesta generalnega guvernerja za Finsko, ker se ne strinja s politiko Plehvejevo. Vsled izrečne želje ruskega carja je sedaj pripravljen nastopiti to mesto, a stavlja je pogoj, da boše svoje mesto šele potem nastopil, kadar bode zaključena preiskava zaradi napada na Bobrikova. Knez je rekel: »Čez eno leto bode na vseh mojih plesih plesale finke, švedske in ruske dame«, iz česar sklepajo, da bode naklonjen finskemu prebivalstvu.

Combes o položaju.

Francoski ministrski predsednik Combes je govoril v Carcaassoni na banketu v navzočnosti 360 oseb. V svojem govoru se je hvalil z uspehi pri občinskih volitvah in z ozirom na zadnje dogodke izjavil, da bode mogoče

sedanjim dogodkom sledila rešitev vprašanja med cerkvijo in državo v smislu republike. Končno se je hvalil z uspehi, katere je Francoska dosegla v vnanji politiki in izjavil, da je vkljub bojnemu hrupu, ki odmeva v daljavi, mir prva potreba Francoske in vzdrževanje miru njegov trden sklep.

Turki in Armenci.

V Ghelighuzanu v sasunskem okraju so mohamedanski Kurdi po poročilu konzulov ubili 900 Armencev. Konzuli vrše sedaj poizvedovanja v Tatoru.

Vsenemška zveza razdružena.

Državnozborna vsenemška zveza se je razdružila. Poslanci Schönerer, Bareuther in Iro kot načelniki zveze so dne 18. t. m. pisмено predlagali članom zveze, da naj se ta razdruži. Ker so poslanci pritrdili predlogu, se je zveza isinito razdružila. »Allg. deutsche Korresp.« javlja, da v zvezi ni bilo nasprotstev. Poslanec Schönerer je že od nekdaj sovražnik klubov in zato se je klub razdružil, da ne bodo člani navezani na klubovo disciplino. Člani dosedanjega kluba se lahko v prihodnje od slučaja do slučaja snidejo in porazgovore o važnih narodnih in gospodarskih vprašanjih v svrhu skupnega postopanja v zbornici.

V vsenemški zvezi je bilo zadnji čas 14 poslancev in sicer: Schönerer, Bareuther, Dütz, Eisenkolb, Hanich, Hauck, Hfer, Iro, Kittel, Klieman, Lindner, Malik, dr. Schalk in Stein.

Slovanske vzporednice v Šleziji.

Nemški poslanec Hoffmann je pisal vsem načelnikom združenih nemških strank in jih pozval k skupni krepi akciji proti nameravanim slovanskim vzporednicam v Opavi in Tešinu. »Deutsche Wehr«, nemškona rodno glasilo v Šleziji, pozivlja Nemce na oster boj proti vsem, ki se zoperstavljajo Nemcem. Češki gostilničarji bodo vzporedno s češkim taborom imeli dne 18. avgusta tudi shod čeških gostilničarjev.

Z Balkana.

O aretaciji turških ogleduhov v Sofiji se še poroča: Znano je bilo, da imajo Turki v Bolgariji veliko ogleduhov, a nikdo niti menil ni, da so turški ogleduhi celo med osobjem v skladiščih bolgarskih železnic. Na sofijaki postaji so prišli tri uradnike, katerim so dokazali, da so turškemu komisarju Ali Fernt beju izdajali najnatančnejše informacije o gibanju bolgarskih čet, o razdelitvi vojnih potrebščin itd. Ali-Fernt beja bodo valed tega najbrže premestili. Javnost je o teh stvareh le malo izvedela, ker upajo zaslediti še druge turške vohune. Turški ogleduški način prav nič ne zaostaja za onim Wissmanna, ki je obenem služil Rusiji, Srbiji, Avstriji in Turčiji, in ki je dobil celo od poštinih uslužbencev vsako pismo, da je je prepisal in porabil v svoje nečedne namene.

Novoimenovani italijanski poslanik pri turški vladi, marki Imperiali, je došel v Carigrad.

V Belgradu so prišli včeraj s podira njem starega gradu, v katerem sta bila umorjena kralj Aleksander in kraljica Draga.

Turčija tajno v velikem obsegu oborožuje vojaštvo. V Carigradu so v noči dne 24. t. m. tajno naložili na ladje veliko število pušk in streljiva. Kam je namenjeno orožje, ni znano.

Po posredovanju Načovića je neki visok dostojanstvenik obrazložil sultanu položaj v Makedoniji in opozoril na napake, ki jih je Turčija storila s tem, ker ni izvedla bolgarsko-turškega dogovora. Načovićevo mnenje je, da naj Turčija izroči upravo Makedonije Bolgariji, kakor ji je poverila svoje časno upravo v Vzhodni Rumeliji. Ako Turčija ne bode hotela tega storiti, bodo bolgarski zastopniki od Evrope desegli, da bode poverjena uprava Makedonije Bolgariji, a ne pod turško nadvlado, marveč pod bolgarsko samoupravo.

Boris Sarafov je stopil posredovanjem Sujina, urednika lista »Drita«, v zvezo z albanskimi vodji. Poslal jim je oklic, v katerem jih poziva na vstanek. Vstanek naj bi se najprej pričel v krajih okoli Avrena, Devola in Drača.

Koroške novice.

k Silno vročino imamo v Celovcu. Nekaj tednov kaže toplomer popoldne 27 do 30 stopinj. Popoldne nekaterekrat radi tega ni bilo šole.

k Redko. Zadnji torek dne 19. m. so bili povečeni trije št. gg. Zetrtoletniki, ki so vsi doma v treh sosednjih župnijah, namreče v Pibberku, Smihelu in Vogršah. Vsi trije — njih imena so: Ig. Glinig, Jos. Miklavč in Andr. Sadjak — so se ob enem pripeljali v Pibberk, kjer so pričakovali šolski otroci pod vodstvom svojega kateheta in meščani nove delavce v vinogradu Gospodovem in jih pridno sprejeli. Od tam sta se podala tudi ostala dva št. gg. novomašnika vsak na svoj dom in tudi tam je

bil sprejem slovesen; naznanjali so svoje veselje tudi še s streljanjem iz topičev. Tako časti slovensko ljudstvo svoje pridne sinove. Tako je prav!

k Duhovske zadeve. Na novo so nastavljeni kot kaplani sledeči gg. novomašniki: Ignacij Glinig v Spodnjem Dravogradu, Andrej Sadjak v Doberli vasi in I. Miklavč v Glohaanici.

k Kat.slov.izobraževalno društvo na Radlšah. Vlada je potrdila pravila kat.slov. izobraževalnega društva na Radlšah pri Celovcu. V kratkem se bo vrnil ustanovni shod. Tamburaši se pridno vadijo in znajo že precej komadov prav izborno izvajati. Na dan koroška stran!

k Ustanovni shod »Gorotana« se bo vrnil v ardo dne 27. junja v »Narodnem domu« (gostilna Aufmuth) v Velikovcu.

k Slovenski napisi. V Smihelu pri Pibberku so ti le slov. napisi: Župnišče, kaplanija, hranilnica in posojilnica, občinski urad, c. k. pošta. Kedaj bodo napravili vendar naši slov. trgovci in gostilničarji slov. napise? Pokažite, kaj ste!

k V Doberli vasi se bodo v kratkem vršile zopet občinske volitve. Agitacija od strani nasprotnikov je že sedaj strašna. Slovenci pozor!

k Vpliv vseslov. mladeniškega shoda. Se zmiraj ne morejo pozabiti udeleženci vseslov. mlad. shoda na Breziah impozantne organizacije. Iz ust mladeničev smo slišali tožbe, kako slabo smo v tem oziru organizirani na Koroškem. Za danes le toliko, da se vidimo še letos kje v Podunski dolini na slov. koroškem mlad. shodu, ki se bo vršil koncem avgusta ali začetkom septembra.

k Ustrelil se je mestni stajbinski mojster Valentin Polzot v Celovcu. Vzrok ponesrečene spekulacije pri prevzetju del pri gradbi karavanške železnice.

Štajerske novice.

š Slaba letina. Iz Konjice se nam poroča: Imeli smo letos veliko nado prav blagoslovljene trgatve v naših vinskih goricah; a ta veselje up se je nagloma premenil v veliko žalost. Pred desetimi dnevi se je jela opazovati po vseh vinogradih rja ali pernospora. Perje je postalo rumeno kakor v jeseni, jagode so dobile črno barvo in odpadajo. Odpadajo tudi celi grozdi ali se pa sušijo; le tam pa tam je še kak oguljen grozdek z nekaterimi jagodami. Vinski pridelki pri nas so za letos uničeni. Ker je tudi žita prav malo in še to je slabo, krompir pa že zdaj gnije v zemlji, so popolnoma opravičeni zdihljaji: »Letos bomo pa gladovali, da se bo Bogu usmiliilo.« Kje bo reven kmet jemal denar za davke in druge potrebe? Vsi od te nezdge prizadeti vinogradniki in kmetje, oglasite se po svojih županih pri dotičnih oblastih, da vam davek in sicer celi davek od vinogradov odpišejo, pa tudi od drugega prizadetega zemljišča; zraven pa prosite izdatne podpore od zaklada za uime. Očita se nam, da smo prepozno v drugič škropili, ker letošnje leto je jako godno in smo za tri tedne naprej, in baje tam, kjer so pravočasno v drugič škropili, ni rja nič škodovala. Če je res ta zamuda vzrok te velike nesreče, bi pač prosili potovalne vinogradne deželne gospode učitelje, naj bi vsako leto dobro na to pazili in nas po časnikih pravočasno opozorili, kedaj in kako je treba škropiti.

š Tatvina in ogenj. Iz Artič nam poročajo: V zadnjih petih dneh smo doživeli dve nesreči. Dne 20. t. m. ponoči vili mili so tatovi pri Jurju Selerju v vinsko klet, popili in že odnesli vina, kolikor se jim je poljubilo za tiste vroče dneve. Pri županu Janezu Slovencu so po vlomili v soboto ter odnesli vso obleko, da si je moral drugi dan pri sosedu izposoditi obleke, da je šel v Brežice žandarmeriji naznaniti. V nedeljo o polnoči je začelo pa v stari šoli, nad stanovanjem g. učitelja, v podstrošju goreti. Ogenj bi bil vse upepelil, ako bi re bili prišli ljudje pravi čas na glas zvona vkup, da so ogenj emjili. Zgorelo je strehe za 3 metre na široko.

š Deželnozbornske volitve na Štajerskem. Nemška krščanska ljudska stranka kandidira za dež. zbor v četrti kuriji za graško okolico dr. poslanca Franca Huber-ja, za okraj Bruck itd. dr. poslanca Mihaela Schoiswol-a, za okraj Ljubau itd. župana Alojzija Riegler-ja, za okraj Feldbach itd. posestnika Franca Stocker-ja, za okraj Radgona, Maribor, Marnberg, Slov. Bistrica župnika J. Lopid-a in v Cmurku.

š Solstvo. Za nadučitelja sta imenovana g. Ludovik Sijanec in gosp. Franc Auernik, prvi v Svetinjah, drugi pri St. Florijanu na Boču. Za učitelja na šoli v Vuhredu je imenovan g. Robič. Dovoljenje za poroko sta dobila def. učiteljica gđ. Josipina Stuhec z def. učiteljem g. Antonom Vogrinčem.

Požar v Podpeči.

Komaj je dve leti minulo, ko je strašni požar upepelil Zdenkovas, že je zopet druga vas v pepelu in razvalinah. Nekaj minut pred poldeveto uro je začelo biti plat zvona in nad Podpečo se je dvigal visok stebel dima in ognja. Ob strašni in nenavadni suši je strah, ki ga povzroči klic »ogjenj«, še groznejši. Goreti je začelo sredi vasi, kjer so hiše najbolj tesno skupaj. Ker ni bilo vetra, se je ogenj primeroma polagoma razširjal, a burja, ki je kmalu nato nastala, je koristila toliko, da je odganjala vročino in ogenj od gorenjega konca vasi, kjer so ostala sedmim gospodarjem vsa poslopja. Domači gasilci so bili takoj na mestu, a že ob desetih so se pripeljali gasilci iz Velikih Luč s svojo izborno brizgalno: Stupnemu delovanju brizgalne se je posrečilo ogenj omejiti. Skupno je pogorelo 22 hiš s 60 poslopji in cerkev sv. Martina. Cerkev stoji na rebri, kakih 60 metrov nad vasio. Človek bi mislil, da ni nevarnosti za cerkev na taki višini v zavetji dveh kosatih lip, a ker je bilo vse presušeno, unela se je streha in v nekaj minutah je bila vsa cerkev v plamenu. Oook se je zrušil, in zvonovi, ki so uro prej klicali na pomoč, so popadali z višine na tla porušivši pod seboj oboke. Najbolj zanimivo zidana cerkev dobropoljske lare, o kateri pripoveduje Valvasor, da stoji na mestu nekdanjega gradu gospodov Dobropoljskih, je razvalina. Stoje le še okajene stene. Gasilci so bili zapeljali brizgalno v jamo, — Valvasor piše, da se v njej lahko kreta cel eskadron konjnikov, kjer je bilo še nekaj vode, da bi obvarovali vrsto hiš pred jamo, a ker je gorelo grmovje in trava po rebri in so se začeli usipati ogorki in žrnjavica na hiše z rebri, objel je ogenj vse hiše in zaprl gasilce v brizgalno v jamo, od koder so se mogli umakniti šele, ko so pogorele najbližje hiše. Mirskdo je deloval požrtvovalno, pridni so bili gasilci, orožniki domači in velikolaški so bili takoj na mestu, mnogi, ki so se pripeljali ravno kar na novo mašo, so prihiteli naravnost k ognju in tako smo opazili »Dančarje«, kako so se tudi vrlo obnašali, otimajoč blago iz ogaia in razdirajoč poslopja, da so pretrgali vas na spodnjem konci, da je tudi tam ostalo nekaj hš. Posebnih drugih nesreč ni bilo. Nekemu možu je bilo polomljen nekaj reber, a je bil g. zdravnik takoj na mestu, da mu je dal pomoč. Ta in oni se je malo opekli, a življenja ni nihče izgubil, dasi so bili zapvili, da je zgorelo troje otrok, kar pa hvala Bogu ni bilo res. Kako je nastal ogenj, se ne vé. To se vé, da je začel goreti neki skedenj s krmom. Mimo vodi steza in — tako pravijo — da je kdo vsled ne previdnosti vrgel gorečo smotko ali cigareto v kraj, kjer je začela goreti slama ali suha trava.

Skode je na poslopjih kakih 100 000 K, a ker je zgorel ljudem tudi vas živež, ne kaj prešidev, večinoma tudi orodje, krm, obleka itd. znaša škoda nizko cenjeno okroglih 150 000 kron. A predao si bodo ljudje zopet postavili domovja, jih bo veljalo še enkrat toliko. Ljudje so večinoma zelo zadovoljeni. Zavarovalni so bili le za majhne svote, — ker se nihče ne pomni ognja v tej vasi, so bili ljudje brezskrbni — in najbolj sta prizadeti graška zavarovalnica in »Slavija«. Bada je velika.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 26. julija.

Biskup Strossmayer. O boleznih, oziroma o vzrokih bolezni tega velikega sinu naroda hrvaškega je prejel »Agramer Tagblatt« od dobro obveščene strani nastopne podatke: Ni res, da je biskup obel vled srčne slabosti in velike vročine. Srce in organizem biskupa sploh sta tako čvrsta, kakor se le redko nahaja pri devetdesetletnih ljudeh. Sploh se na biskupu le v mali meri opažajo tisti pojavi, ki so sicer navadni v visoki starosti. Biskup je bil pred nekaj dnevi in iz neznane vzroka obohel na močnem kataru v črevih, ki je radi visoke starosti bolnika silil v največjo previdnost. Bojazen pa se je vsekala po močnejši, da se pridruži plućnica. Nu, močna narava bolnika pa je pomagala preko vseh teh bojazni, tako, da so menda izključene nadaljne komplikacije. — Danes je bilo določeno, da se gre biskup že sprehajati v park. Ko se še nekoliko popravi, se vrne domov v Djakovo. Sedaj je že 39-let v Rogateu.

Cehi na potovanju. O potovanju Cehov v Benetke se nam piše: Italijani v Benetkah so priredili Cehom prisrčne ovacije. Ko so se vozili zvečer Cehi v razsvetljenih gondolah, je na stotine občinstva na bregovih kanalov klicalo: »E viva la Boemia!« Pred odhodom je iz sto in sto čeških gel zadonel mogočni spev »Hej Slovani!« Med vožnjo v Tret so zbrali C. hi

380 kron za svojo šolsko družbo. Med to vožnjo se je prigodil žalosten slučaj. Eden Cehov, neki učitelj, je zblaznel in grozil prijateljem z revolverjem, da jih ustrelji. Pravočasno so mu izvili revolver. Policija v Trstu je reveža spremila nazaj v domovino. Drugo leto polete Cehi v Zagreb.

— O smrti topničarskega stotnika Mayerja. Se nam poroča: Stotnik je jezdil s svojo soprogo na izprehod. Ko se mu je splašila kobila, katero so mu mnogi že v Ljubljani odsvetovali, ni mogel izstremeti, ker je imel črevlje z debelimi podplati. Kobila je vlekla za seboj stotnika, ki si je razbil vso črepijo, da so bili možgani raztreseni po cesti. Navzoča žena mu ni mogla pomagati. Stotnik zapušta tri otroke. — Od druge strani se nam poroča, da je stotnik jahal s svojo soprogo blizu železniškega tira. K bila se je splašila vsled sopihanja železniškega vlaka.

— Zanimiva polemika. Urednika reškega »Novega lista« g. Frana Supila je napadel v dalmatinskem »Jedinstvu« urednik Strazičič ter mu predbalval najraznovrstnejše pogrške. Zadevo je vesel ponavljal »Obzor«. G. Supilo predlaga sedaj častno razodishe in obljube, da zapusti javno življenje, ako častno razodishe najde kaj resnice v Strazičičevih napadih.

— Dar. Načelnik gasilnega društva na Brezovici nam naznanja, da je zavarovalna »Donav« društvu za napravo gasilnega orodja darovala 50 kron, za kar se društvo zahvaljuje.

— Velika vročina. Iz Ambrusa se nam poroča: Dne 23. t. m. je bila tukaj taka vročina, da se je med košnjo vnela trava, katero so kosci komaj pogasilili.

— Novo mašo bode prihodnjo nedeljo v Stangi daroval tamšnji rojak gospod Ignacij Züst.

— Iz Gorice v Krško je ošel 8. divizijski topničarski polk v dveh oddelkih. Prvi oddelek s polkovnim štabom, 3 in 4. baterijo, 19 častniki, 144 možni in 101 konjem je 25. t. m. zjutraj zapustil Gorico in prišel v Ajdovščino (28 km.). Dnes je iz Ajdovščine prišel v Gornji in Dol. Logatec (329 km.). Jutri pride v Ljubljano (328 km.), kjer ostane 23. t. m. Dne 29. t. mes. pride v Višnjo goro, oziroma Zlatino (314 km.), 30. t. m. na Mraz in St. Rupert; 31. t. m. v Svinico, kjer ostane 1. avgusta. Drugi dan odide v Brežice. — Drugi oddelek s 1. in 2. baterijo, 12 častniki, 131 možni in 94 konji je 24. t. m. odinil iz Gorice v Vipavo, 25. t. m. do Postojne, kjer je imel danes odpotek. Jutri odrine iz Postojne do Čerknice, 28. t. m. do Val. Lj. 29. t. m. do Žalčmerberka, 30. t. m. do Novega mesta; 1. avg. do Kostanjevice in 2. avgusta pride v Brežice, oziroma Krško vas.

— Zadržništvo na Hrvaškem. V Slakovcih so ustanovili novo kmetijsko združno.

— Tragedija berača. Stefanu Jelinciču v Dolju pri Podusjedu so v rani mladosti odrezali obe nogi. Revež se je preživljal s tem, da je beračil na kolodvoru samoborske železnice. To pa mu je bilo nedavno zabranjeno. Sedaj je revež pomikal se od hiše do hiše in živel samo od izprosjačenega suhega kruha in vode. Ta hrana pa se mu je v drobru zaustavila. Srečno je revež trpel. Prosil je v Zagrebu pomoči, a dajali so mu, da zanj ni pomoči. Revež se je hotel potem v Savi utopiti, a vaskokrat ga je voda prinesla na površino. Berač je šel nato v neko jamo, da umre lakote; ondi so ga pa ta dni našli nezvestnega. Ba je enajst dni brez hrane. Težko da bi revež rešili življenje.

— Blamirani »Narod«. Sodobne preiskave proti gostilničarju v anu A. hu na Jesenicah in delaveu Nikola južni darsiču je ustavljena, ker se je državno pravdnistvo prepričalo, da sta popolnoma nedolžna.

— Strela je udarila 21. t. m. v hšo Janeza Urekerja v Čatežu. V hiši navzoči umirovljeni železniški uradnik Ferdinand Froidl se je samo prestrašil, druge nesreče pa ni bilo.

— Umrli je v Gorici bivši kontrolist gospod Franc Bevk iz Čerkna.

— Stavka ognjegascv. Balgrajska »Samouprava« javlja, da so v Sabcu pričeli vsi ognjegasci stavkati, ker jim občina noče povišati plače od 55 na 60 dinarjev.

— Slovenske novice iz Amerike. Iz Forest City, Pa., se poroča, da so tamšnji rojaki dne 4. t. m. priredili veselice v prid nove slovenske cerkve. — O istotam se poroča, da je tamkaj oonesrečil rojak Aleksander Fortuna, star 22 let. Hotel je skočiti na tovorni vlak, toda nesrečno padel, da se je smrti poškodoval in po večdnevni nevesti umrl. Doma je bil nekje na Notranjskem. — Iz Gaiholma, Mna. poročajo, da so dne 3. julija v Hbbingu, Maa, blagoslovili zastavo slovenskega podpornega društva sv. Barbare, ob kateri priliki se je vršila venka

slavnost, katere so se udeležili tudi nemška, italijanska in irska društva. — Dne 4. julija je prikonjski dirki ponesrečilo rojak Ivan Slano, na katerega je padel nek ameriški jezdec in mu zdrobil čeljust. Zadržal je tudi druge poškodbe, tako, da je malo nade, da bi okrevljal. Doma je iz metliške okolice.

Ljubljanske novice.

Roparski napad. Faleščinijevnega delavca Pietra Consignola je včeraj zvečer neki okoli 25 let stari človek zvalil sboj, češ, da ga pelje na svoj dom. Na poti proti Šiški udaril ga je neznanec po glavi da se je delavec sgrudil. Napadalec je delavcu cropal 30 kron.

Prememba posesti. Bivši Dettarjevo hišo na Starem trgu, sedaj last kranjske branilnice, je kupil posredovanjem N. Plavčevega zavoda, trgovca g. Franc Dolenc za 60.000 kron. — O tej priliki opozarjamo, da je na podaljšanih Skofljskih ulicah na knezočrčijem posestvu oddati še tri parcele na vrgalu.

Dr. Premrov v smrtni nevarnosti. Včeraj so iz Ljuje prepeljali nezvestnega ončnega zdravnika dr. Premrova. Z njim se je pripeljal duhovnik in litijski tovarniški zdravnik. Poroča se nam, da je bil dr. Premrov v vlak u maziljen z sv. oljem. Nedavno je bil dr. Premrov v tukajšnji bolnici operiran na roki, a zapustil je predčasno bolnico. Sedaj mu je nakrat roka silno otekla in bil je v smrtni nevarnosti. Čujemo, da se je zdravnikom posrečilo rešiti mu življenje.

Duh omračil. Zblaznil je uslužbenec deželne bolnice g. Komana. — Zapisovalcu vovoz na južnem kolodvoru g. Pečetu se je omračil duh.

Od biciklista povoženi deček umrl. Dne 23. t. m. je neki zobozdravniški učenec povozil 8-letnega Ivana Zalarja ter ga ranil na levi nogi in trebuhu. Deček je danes v bolnici umrl.

Ranjeni dimnikarski mojster. Včeraj popoldne se je sprl dimnikarski mojster J. Verhovec s pomočniki. V prepiru je dobil mojster udarec s ključem in tak su nek, da je padel in si zlomil nogo. Prepeljali so ga z rešilnim vozom v bolnico, storila so pa zaprli.

Iz Amerike domov. 137 oseb je prišlo ob 11. uri dopoldne z gorenjskim vlakom iz Amerike, 40 teh oseb se je potem peljalo v Reko, 60 proti Stajerskemu in Zagrebu, ostali so se pa odpeljali na Dolenjsko. Tudi Vrhničanje sedaj zelo prihajajo iz Amerike. V kratkem jih je prišlo 15.

Hrvatice v Ameriko. 12 Hrvatice se je pripeljalo danes z Reke v Ljubljano, odkoder odpotujejo v Ameriko.

Aretirali so v Ljubljani Jur. Roglja iz Cerkelj, ki se je že dolgo časa klatil po Ljubljani. Okradel je hlapca Arturja Fortuna. Rogelj je bil že dvakrat v blaznici in 18krat zaprt.

Izgubljena je denarnica s 7 kronami. Z lestve padel je delavec Lovreno Kuder na Viču in si zlomil roko.

Pazite pri vožnji skozi predore! Včeraj se je pripeljal v Ljubljano neki Lah, kateremu je v predoru med Divačo in Gorenjimi Ležecami padlo nekaj na glavo, katero mu je prebilo. V St. Petru so ga za silo obvezali, v Ljubljani ga je pa obvezal železniški zdravnik dr. Geiger. Ranjenec je odpotoval v Lesce.

Umrli so: udova Marija Novak roj. Dobnikar v Krakovskih ulicah štev. 17, stara 86 let. — Jera Černe, dekla, stara 74 let, Kladezne ulice št. 4. — Franja Mazi, delavčeva hči, stara 10 mes. — Norbert Holzer, računsk. podčastnik sin, star 11 dnij. — Emerenciana Leitinger, usmiljenka, stara 30 let. — Marija Porents, črevljarjeva vdova, stara 75 let. — V hiralnici: Marija Tomšič, delavčeva hči, stara 14 let. — Jernej Babnik, delavec, star 75 let. — Fran Kurnik, delavec star 64 let.

Boskovič v Ljubljani. Znani izselniški agent Boskovič je iz Buksa prišel v Ljubljano ter išče pri tukajšnjih izselniških tvrdkah službe. Pozor!

Razne stvari.

Najnovejše od raznih strani.

Benetke imajo tako slaba tla, da ne bo mogoče napraviti zadosti trdnega temelja za novi Markov stolp. Tako se je izjavil profesor Ochsenius. — Smodke pri vojitvi. Neki trgovec smodk iz Hamburga je vložil pri sodišču v Kraljevem Gradou tožbo proti grefu Sternbergu, ki je še vedno dolžan 2061 K za smodke, katere je rabil

pri volivni agitaciji. — V sled strašne vročine pade v Pariz 200 do 300 oseb v nezavest, mej njimi je na dan 50 nevarnih slučajev, 12 je na dan smrtnih slučajev. Vročina znaša 39 stopinj v senci.

Iz brzojavk.

Dunaj. Brnski „Hlas“ dementira vest, da bo državni poslanec dr. Koudela odložil svoj mandat.

Praga. Shoda češke duhovščine se je udeležilo 2000 duhovnikov iz vseh krajev Češke.

Telefonska in brzojavna poročila.

Japonsko-ruska vojska.

Bitka pri Dašičavu.

London, 26. julija. (Kor. urad.) Londonski listi trdijo, da se je pričela 24. t. m. bitka pri Dašičavu, v kateri so bili Rusi, močni 30.000 mož, popolnoma poraženi in pregnani z višin. Obojestranske izgube so velike.

Peterburg, 26. (K. u.) Ruska brzojavna agentura poroča iz Mukdena: Ves dan divja vroča bitka pri Dašičavu. Rusi so ohranili svoje pozicije. Dne 25. t. m. se je bitka nadaljevala. Izid je neznan. Sanitetni vlak s 314 ranjenci iz bitke pri Dašičavu je došel v Mukden.

Peterburg, 26. julija. Iz Dašičava poročajo: 24. t. m. ob 5. uri zjutraj se je izprožil prvi strel japonskega topništva na naše baterije. Naše baterije so pridno odgovarjale. Streljanje je trajalo do večera začetkoma na oddaljo 6, pozneje 4 verst. Japonski pešci so poizkušali prodirati proti našim pozicijam, a zapazilo jih je naše topništvo in oddalo proti njim dve uspešni salvi. Japonski bataljoni, ki so poizkušali obiti naše krilo, so se pustivši mrtvece na bojišču, obrnili nazaj, zasledovani od kozakov. — Mej tem je bil v središču vroč boj, podpiran od artilerije. — Naša avantna garda se je umaknila, a je pozneje zopet zasedla svoje pozicije ter jih tudi ohranila. Japonci so bili odbiti ter so se umikali zasledovani s „Hura“ klici naših oddelkov. Stevilo japonskih topov je bilo veliko, število izstreljenih granat pa velikansko. Neki grič, o katerem so Japonci sumili, da so na njem ruske baterije, je bil popolnoma posejan z granatami. Kljub vročini so ruske čete izborno vstrajale. Ruske izgube se niso znane, a ne presegajo 400, velike so pa izgube Japoncev.

Peterburg, 26. julija. Po došlih ruskih poročilih je bila pri Dašičavu velika ruska zmaga.

Dunaj, 26. julija. Dušla japonska poročila trdijo, da so bili pri Dašičavu Rusi poraženi, ruska poročila pa vsa slikajo bitko kot veliko rusko zmago. Doselej so Rusi večinoma resnico poročali, dočim so se Japonci in Angleži v svojih poročilih radi lagali. Tukajšnjim krogom se zato ruska poročila zde verjetnejša.

Tiencin, 26. julija. Japonci niso še prišli v Njučvan. Ruska civilna uprava je zapustila Njučvan. Na ukaz upravne oblasti so pričeli rušiti ruske upravne zgradbe.

Shod vsenemškega poslanca Steina v Celju razbit.

Celje, 26. julija. Znani radikalno nemški poslanec Franko Stein je sklical včeraj ljudski shod v hotelu „pri kroni“ v Celju. Na shod se je zbralo toliko Slovencev in socialnih demokratov, da se „heilovci“ niso upali blizu. Slovenci in socialni demokrati so volili svoje načelnstvo in pustili govoriti svoje govornike. Govorili so o pogubonosni nemško nacionalni politiki v Avstriji in o nesrečnem gospodarstvu pri celjskem mestnem uradu. — Govorili so urednik Ekar,

dr. Kukovec ter soc. dem. Mlakar in Čobal, shod se je izvršil v lepem redu, dasi Slovenci s social. demokratsko kandidaturo Mlakarjevo niso zadovoljni, ker imajo svojega kandidata. Po končanem shodu so Slovenci zapeli „Lepa naša domovina“, socialni demokrati pa delavsko pesem. Slovenci so po shodu, ki je trajal nad dve uri, šli korporativno pred „Narodni dom“, kjer so se po krepkem „Žvico“ razšli. Ljudski shodi zagrizene nemške gospode bodo postali v Celju nemogoči.

Rogatec, 26. julija. Bakup Strossemayer se je že sprehajal po slatinskem parku. Bakup je izven nevarnosti ter pride v soto v Zagreb a v ponedeljek pojde v Djakovo.

Dunaj, 26. julija. Tu namerava stavkati 10.000 voznikov težkih tovorov.

Solun, 26. julija. Policija je aretirala na postaji dve bolgarski učiteljici in eno dijakinjo, ki so došle iz Skoplja in Jenišena. Pri aretiranih so našli fotografije vstaških vedij in razne kompromitujoče spise.

Bordeaux, 26. julija. Natakari kavarn stavkajo v Bordeauxu. Stavkujoči so šli po mestu in prisilili, da so vsi hoteli in kavarne zaprti.

Rim. Oprostitev Palizzola je po Siciliji napravila mnogo hrupnega veselja. V Palermu so bile ovacije na čast porotnikom. Hiša opročenega Palizzola je bila razsvetljena. Poslanec de Stefano je odložil mandat da napravi prostor Palizzolu.

Meteorološki poročilo.

Višina nad morjem 306-2 m, srednji srčni tlak 736-0 mm

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra, v mm.	Temperatura po Celsiusu	Veterevi.	Nobe	Padavina v 24 urah
25. 7. zveč.	731-9	23-2	sl. zah.	jasno.		
26. 7. zjutr.	731-7	19-3	brezvetr.	del. obl.	0-0	
2. popol.	730-7	25-0	p. m. jivzh.	sk. obl.		

Srednja večerajšnja temperatura 23-9°, norm. 19-9°

Kemične barve za sobne zemeljne barve za zidarje ima trdka BRATA EBERL v Ljubljani, Franciškanske ulice, v največji izbiri v zalogi. — Cene so nizke. 524 41 11—6

479 104 37
ANTON PRESKER

Obdaritelj uniform avstrijskega društva železniških uradnikov

krojač v Ljubljani,
Sv. Petra cesta št. 16

se priporoča proč. duhovščini
v izdelovanje vsakovrstne

duhovniške obleke

iz trpežnega in solidnega blaga
po nizkih cenah.

Opozarja na veliko svojo
zalogo

Izgotovljene obleke
posebno na haveloke v največji izbiri po najnižjih cenah

Dunajska borza

dné 23. julija.

Skupna konv. renta, maj—november	99-30
Skupna konv. renta, jan.—julij	99-30
Skupni državni dolg v notah	100-15
Skupni državni dolg v srebru	100-15
Avstrijska zlata renta 4%	118-75
Avstrijska krona renta 4%	99-35
Avstrijska inv. renta 3 1/2%	91-10
Ogrska zlata renta 4%	118-70
Ogrska krona renta 4%	97-15
Ogrska inv. renta 3 1/2%	88-85
Avstro-ogrsko bančne delnice	16-05
Kreditne delnice	636-50
London vista	239-82 1/2
Nemški drž. bankovci za 100 m. nem. drž. v.	117-25
20 mark	23-47
20 frankov	19-04
Italijanski bankovci	95-05
C. kr. cekini	11-32

Zgaga, napenjanje, pehanje,

glavobol,

hudo srčno utripanje,

pomanjkanje spanja,

začasno bljuvanje

so znamenja želodčnih in črevesnih bolezni, katerih ne gre prezirati. V odstranjenju tega zlega naj se pije rogaški „templjev vrelce“, kar priporočajo tudi zdravniki. Rogaški „Styria vrelce“ je močnejši, a piti se sme le periodično. 1123 d 1-1

Pozor!

Proda se dobro ohranjen 1259 1-2

gledališčni oder.

Kje? Pove iz prijazn. upravništvo „Slovenca“.

Sposoben

mašinst

1261 3—1

se išče za blaznico na Studencu.

Pojasnila daje do dne 4. avgusta uprava deželne bolnice v Ljubljani.

Grenčica
„Florian“
in likér
„Florian“
najboljša kapljica
za želocec. 1238 5

Gostilna

1181 6—6

se odda v najem

takoj in za več let, v prijetnem kraju na Gorenjskem tik cerkve. Zraven gostilne je prodajalna z mešanim blagom, razprodaja tobaka, prostor s tremi sobami, klet, shramba, konjski hlev, in vrt. Na razpolago je vsa gostilniška priprava. — Ponudbe na naslov: Upravništvo „Slovenca“.

Vojaški koncert.

V sredo, dne 27. julija

na čast mimo potujočemu 8. divizij. topničarskemu polku

vojaški koncert

v hotelu restavracije pri južnem kolodvoru,
ki ga proizvaja godba 27. pešpolka.

H temu koncertu ima prost vstop tudi cenjeno p. n. občinstvo.

Velespoštovanjem

Jos. Lorber.

Angeljnovi milo
Marzeljsko (belo) milo

z znamko

616 24—9

S

sta najbolj koristni
štedilnimili
za hišno rabo.

Dobivate jih po špecerijskih štacunah!

Pavel Seemann

izdelovatelj mila in
čebelno-voščenih sveč

v Ljubljani.

